

DECIZIE

12 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Organizația de creditare nebancară „Profi Credit” societate cu răspundere limitată, reprezentată de către avocatul Denis Stici,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Organizația de creditare nebancară „Profi Credit” societate cu răspundere limitată împotriva lui Ion Galușca și Sergiu Bebea cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii contractuale, a amenzii și a penalității,

împotriva deciziei din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Organizația de creditare nebancară „Profi Credit” societate cu răspundere limitată și a fost menținută hotărârea din 19 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 08 august 2019 OCN „Profi Credit” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Galușca și Sergiu Bebea cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii contractuale, a amenzii și a penalității.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 08 martie 2019, între OCN „Profi Credit” SRL (creditor) și Ion Galușca (client) a fost încheiat contractul de credit nebankar nr. 1/119, prin care creditorul a acordat clientului un credit în sumă de 3000 de lei pe un termen de 30 de zile calendaristice, data scadentă fiind 07 aprilie 2019.

A menționat că, conform pct. 2.6 și 3.1 din contractul enunțat, creditul a fost acordat cu condiția achitării dobânzii pentru credit în mărime de 1,5% pe zi, care la data restituirii creditului, conform formulei ($3000 \text{ de lei creditul} \times 1,5\% \times 30 \text{ de zile}$), a fost calculată în sumă de 1350 de lei.

A susținut că, acționând cu bună-credință, a respectat obligațiunile sale contractuale, acordându-i pârâtului suma creditului, însă acesta până în prezent nu a restituit în termenul stabilit suma creditului, dobânda și plățile aferente acestuia.

A afirmat că, la 10 iulie 2019, întru soluționarea litigiului pe cale amiabilă, a expediat în adresa pârâtului o pretenție, prin care a solicitat achitarea benevolă, în

termen de 10 zile calendaristice de la data recepționării acestei pretenții, a sumei de 12885 de lei, cu titlu de datorie formată în baza contractului de credit nebancar nr.1/119 din 08 martie 2019, însă plicul cu pretenția a fost restituită ca „nereclamată”.

A relevat că, la data semnării contractului enunțat, Sergiu Bebea a semnat o recipisă, prin care a garantat executarea tuturor obligațiilor stabilite în contractul de credit nebancar nr. 1/119 din 08 martie 2019, în cazul în care Ion Galușca nu-și va onora obligațiunile contractuale.

Consideră că, recipisa respectivă are forță juridică de contract de fidejusiune.

A notat că, la 10 iulie 2019 a expediat în adresa lui Sergiu Bebea o pretenție, prin care a fost informat că, debitorul Ion Galușca este în întârziere de executare a obligațiunilor contractuale conform contractului de credit nebancar nr. 1/119 din 08 martie 2019 și în baza recipisei din aceeași dată, este în drept să solicite executarea obligației garantate de către el, acordându-i un termen de 10 zile calendaristice pentru executarea obligațiunilor pecuniare, însă nu s-a soldat cu succes.

A solicitat încasarea în mod solidar din contul pârâților a sumei de 3000 de lei, cu titlu de datorie de bază (creditul nerambursat), a sumei de 6480 de lei, cu titlu de dobândă pentru credit calculată pe zi pentru perioada 08 martie 2019 – 01 august 2019 (144 de zile), a sumei de 660 de lei, cu titlu de amendă și a sumei de 9090 de lei, cu titlu de penalitate pentru perioada 22 aprilie 2019 – 01 august 2019 (102 zile), ce rezultă din contractul de credit nebancar nr. 1/119 din 08 martie 2019, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 19 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de către OCN „Profi Credit” SRL a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 04 martie 2020 OCN „Profi Credit” SRL a declarat apel nemotivat, iar la 26 mai 2020 a declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către OCN „Profi Credit” SRL și a fost menținută hotărârea primei instanță.

La 10 decembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, OCN „Profi Credit” SRL, reprezentată de către avocatul Denis Stici, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, deciziei instanței de apel este ilegală.

A menționat că, instanța de apel a examinat superficial prezenta speță, apreciind arbitrar probele administrate, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

A susținut că, instanța de apel a refuzat administrarea probelor anexate la cererea de apel, fără a-și motiva refuzul, prin ce i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Or, în conformitate cu art. 373 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în limitele apelului, instanța de apel verifică

circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

A precizat că, la depunerea cererii de chemare în judecată, din cauza unei simple erori, a omis să anexeze dispoziția de plată nr. 30 din 08 martie 2019, prin care a achitat lui Ion Galușca suma de 3000 de lei, însă prima instanță, contrar prevederilor art. 185 alin. (1) lit. a¹) din Codul de procedură civilă, la faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, nu a concretizat dacă reclamantul a prezentat toate probele, oferind, la solicitare, un termen suficient pentru prezentarea sau reclamarea probelor.

A notat că, recurentul, în cererea de chemare în judecată, a menționat despre dispoziția de plată nr. 763 din 10 decembrie 2019, care a și fost semnată de către intimat, fapt care cel puțin prezumă existența unei astfel de probă.

A afirmat că, instanța de apel nu a motivat soluția, nu a oferit răspuns la toate argumentele.

A relevat că, atât prima instanță, cât și instanța de apel, prin respingerea acțiunii ca neîntemeiată, au admis o îmbogățire nejustificată din partea lui Ion Galușca, contrar dispozițiilor art. 1979 din Codul civil, care stipulează că, dacă o persoană obține o îmbogățire nejustificată (persoană îmbogățită) care se atribuie la dezavantajul suferit de o altă persoană (persoană dezavantajată), ea este obligată față de persoana dezavantajată să restituie îmbogățirea.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 07 aprilie 2021 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, la 08 martie 2019, între OCN „Profi Credit” SRL (creditor) și Ion Galușca (client) a fost încheiat contractul de credit nebanca nr. 1/119, prin care creditorul a acordat clientului un credit în sumă de 3000 de lei pe un termen de 30 de zile calendaristice, data scadenței fiind 07 aprilie 2019.

De asemenea, s-a constatat că, la data semnării contractului enunțat, Sergiu Bebea a semnat o recipisă, prin care a garantat executarea tuturor obligațiilor stabilite în contractul de credit nebanca nr. 1/119 din 08 martie 2019, în cazul în care Ion Galușca nu-și va onora obligațiunile contractuale.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, OCN „Profi Credit” SRL a solicitat încasarea în mod solidar din contul lui Ion Galușca și Sergiu Bebea a sumei de 3000 de lei, cu titlu de datorie de bază (creditul nerambursat), a sumei de

6480 de lei, cu titlu de dobândă pentru credit calculată pe zi pentru perioada 08 martie 2019 – 01 august 2019 (144 de zile), a sumei de 660 de lei, cu titlu de amendă și a sumei de 9090 de lei, cu titlu de penalitate pentru perioada 22 aprilie 2019 – 01 august 2019 (102 zile), ce rezultă din contractul de credit nebancar nr.1/119 din 08 martie 2019, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către OCN „Profi Credit” SRL, a ajuns la concluzia netemeinicii acestuia, menținând hotărârea primei instanțe, pe care a considerat-o întemeiată și legală.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că, soluția dată de către instanțele judecătorești este una întemeiată și legală.

Conform art. 1242 din Codul civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Contractul de împrumut este gratuit dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Pînă la proba contrară, împrumutul care are ca obiect o sumă de bani se prezumă a fi cu titlu oneros, cu excepția cazului în care ambele părți sunt persoane fizice care nu au calitatea de profesionist.

Un contract nu se consideră contract de împrumut doar pentru că prevede un termen pentru executarea obligației pecuniare, cu excepția cazului în care împrumutatul este obligat să plătească dobândă suplimentar la acea obligație pecuniară.

Cu toate acestea, părțile pot conveni ca o sumă datorată în temeiul unei obligații existente să se plătească în viitor în condițiile unui contract de împrumut.

Conform art. 1628 din Codul civil, garanțiile personale pot fi accesorii (fidejusiunea) sau autonome.

Fidejusiunea este obligația garantului (fidejursorul) asumată în folosul unui creditor cu scopul de a garanta obligația pe care debitorul o datorează creditorului (obligația garantată) și care apare și devine scadentă doar dacă apare și devine scadentă obligația garantată.

Garanție personală autonomă se consideră obligația garantului asumată în folosul unui creditor, în scop de garanție, în care se prevede expres sau din care rezultă în chip neîndoielnic faptul că ea nu depinde de obligația pe care o altă persoană o datorează creditorului.

Art. 1629 din Codul civil prevede că, orice angajament de a plăti sau a executa orice altă prestație ori de a despăgubi creditorul cu scopul de a garanta obligația datorată de o altă persoană se prezumă că este o fidejusiune, cu excepția cazului în care creditorul demonstrează că s-a stipulat o garanție personală autonomă.

Conform art. 1636 din Codul civil, obligația garantată prin fidejusiune poate fi prezentă sau viitoare, pură și simplă sau afectată de modalități. Prin fidejusiune se poate garanta și obligația altui fidejutor.

Dacă fidejusiunea s-a asumat înainte de încheierea contractului sau a altui act juridic din care rezultă obligația garantată, ea produce efecte din momentul încheierii aceluși contract sau act.

Fidejusiunea este globală dacă garantează toate obligațiile debitorului față de creditor sau obligația de a plăti soldul de debit al unui cont, fără a specifica izvorul acelor obligații.

Conform art. 1637 din Codul civil, obligația fidejutorului apare și devine scadentă doar în măsură în care apare și devine scadentă obligația debitorului față de creditor.

Obligația fidejutorului nu poate depăși obligația debitorului. Această regulă nu se aplică în cazul în care obligația debitorului este redusă sau stinsă: a) în cadrul unei proceduri de insolvență; b) în alt temei legal din cauza incapacității debitorului de a executa pe motiv de insolvență; sau c) în virtutea legii din cauza unui eveniment care afectează persoana debitorului.

Convenția dintre creditor și debitor de a accelera scadența obligației garantate sau de a face obligația mai oneroasă prin modificarea condițiilor în care se datorează executarea ei, sau de a majora suma ei nu afectează obligația fidejutorului dacă acea convenție s-a încheiat după momentul asumării fidejusiunii.

Dispozițiile alin. (3) nu se aplică fidejusiunii globale.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, OCN „Profi Credit” SRL, solicitând încasarea în mod solidar din contul lui Ion Galușca și Sergiu Bebea a sumei de 3000 de lei, cu titlu de împrumut, nu a prezentat dovada, care să confirme faptul achitării în numerar ori transferul, în alt mod, către Ion Galușca a sumei de 3000 de lei.

În speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, contractul de credit nebanca nr. 1/119 din 08 martie 2019 urmează a fi apreciat doar ca un contract de intenții, care nu a avut o finalitate, or, în detrimentul art. 1242 din Codul civil, nu a fost executată obligația împrumutătorului să dea în proprietate împrumutătorului bani sau alte bunuri fungibile. Astfel, nefiind dovedită existența unei obligații, debitorului nu i se poate invoca neexecutarea obligației de restituire a sumei împrumutate.

Totodată, se mai reține că, OCN „Profi Credit” SRL nu poate pretinde și nu este îndreptățit a cere nici de la fidejutor executarea, în locul debitorului, a unei obligații inexistente.

În contextul celor expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanțele judecătorești temeinic și legal au respins acțiunea ca neîntemeiată.

Argumentul invocat de către reprezentantul recurentului, avocatul Denis Stici precum că, a fost anexată la cererea de apel motivată copia autenticată a

dispoziției de plată nr. 30 din 08 martie 2019, prin care se confirmă că, în baza contractului de credit bancar nr. 1/119 din 08 martie 2019, Ion Galușca a primit suma de 3000 de lei nu poate fi reținut, deoarece în conformitate cu art. 119¹ alin.(2) lit. b) CPC, proba care nu a fost prezentată în condițiile alin. (1) nu va mai putea fi administrată pe parcursul procesului decât în cazul în care participantul a fost în imposibilitate de a prezenta proba în termen, însă recurentul nu a făcut dovada imposibilității prezentării acestei probe în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt întemeiate și legale, iar argumentele invocate de către reprezentantul recurentului sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Organizația de creditare nebanară „Profi Credit” societate cu răspundere limitată, reprezentată de către avocatul Denis Stici.

Se menține decizia din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 19 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Organizația de creditare nebanară „Profi Credit” societate cu răspundere limitată împotriva lui Ion Galușca și Sergiu Bebea cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii contractuale, a amenzii și a penalității.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Svetlana Filincova

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic